

Projektrapport

Granskning av miljörapporter för verksamhetsåret 2023 från lantbruk och en biogasanläggning

2024-10-09

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

ADRESS

Hertig Johans torg
541 83 Skövde

TELEFON

0500-49 36 30

E-POST

info@miljoskaraborg.se

WEBBPLATS

www.miljoskaraborg.se

Detta gjorde vi

Under 2024 fick vi in miljörapporter från 15 tillståndspliktiga lantbruksverksamheter för deras verksamhetsår 2023, 14 lantbruk och en biogasanläggning. Vi granskade rapporterna enligt Naturvårdsverkets föreskrifter för miljörapporter. Sju av verksamheterna är så kallade industriutsläppsverksamheter som i samband med miljörapporteringen även ska rapportera om hur de förhåller sig till särskilda BAT-slutsatser.

Bakgrund

Alla företag som bedriver en tillståndspliktig verksamhet ska enligt 20 § 26 kap. miljöbalken lämna in en miljörapport varje år. Miljörapporten lämnas in digitalt via Svenska miljörapporteringsportalen, SMP, som är Naturvårdsverkets webbplats för miljörapportering. Miljörapporten ska lämnas in senast den 31 mars varje år om inget annat datum anges. I Naturvårdsverkets föreskrifter om miljörapport (NFS 2016:8) står det vad en miljörapport ska innehålla.

Miljörapporten består av:

- Grunddelen som innehåller administrativa uppgifter om verksamheten.
- Textdelen där verksamhetsutövaren beskriver hur de har uppfyllt sina villkor och vilka åtgärder som har vidtagits under året.
- Emissionsdeklarationen som lämnas in av industriutsläppsverksamheter. Där redovisas utsläpp till vatten och luft.
- Uppgifter om producerade och hanterade mängder avfall. Av de verksamheter vi har tillsyn över är det endast biogasanläggningen som ska lämna in just denna del.

Varje år lämnar industriutsläppsverksamheterna in sina BAT-slutsatser i samband med miljörapporteringen.

Industriutsläppsverksamheter

Större svin- och fjäderfäanläggningar är en av de branscher som omfattas av EU:s industriutsläppsdirektiv, där mer enhetliga krav ställs på utsläpp från industrier inom EU. BAT-slutsatser (Best Available Technique, bästa tillgängliga teknik) har införts i Sverige som bindande generella föreskrifter i industriutsläppsförordningen. BAT-slutsatserna för svin- och fjäderfäanläggningar publicerades i februari 2017, verksamheterna hade därefter fyra år på sig att uppfylla kraven. Verksamheterna måste även inom fyra år lämna in en statusrapport samt bedöma om en periodisk kontroll behöver genomföras av mark och grundvatten.

Förutom de krav som följer av respektive anläggnings tillstånd, ska dessa verksamheter alltså även följa de BAT-slutsatser som finns för svin- och fjäderfäanläggningar. I BAT-slutsatserna finns bland annat utsläppsvärden för ammoniak per djurplats. Dessa utsläppsvärden, så kallade BAT-AEL (BAT-Associated Emission Levels), är strikta krav och får inte överskridas. BAT-slutsatser utan utsläppsvärden fungerar som referenser, det är inte ett krav att göra precis som det står slutsatsen men verksamheten ska använda en sådan teknik som uppnår likvärdig eller bättre miljöeffekt.

Resultat

Alla verksamheter utom en lämnade in miljörapporterna i tid till den 31 mars. Vi beslutade om miljöstraffavgift för den verksamhet som inte lämnat in i tid. Eftersom verksamheten upprepat samma överträdelse år 2023 så blev miljöstraffavgiften dubblerad.

I de fall vi hittade avvikelser i rapporterna begärde vi kompletteringar – antingen direkt i miljörapporteringsportalen eller vid miljötillsynen då vi diskuterade miljörapporten och BAT-slutsatserna med verksamhetsutövarna.

De vanligaste kompletteringarna vi fick begära in var att det i rapporterna inte framgick hur villkoren i tillstånden uppfylls, att det saknades en översiktlig beskrivning av verksamhetens påverkan gällande miljön och människors hälsa och att redogörelsen för hur BAT-slutsatserna uppfylls behövde förtydligas.

I tre fall bedömde vi att de inlämnade miljörapporterna var bristfälliga. Vi bedömde att verksamheterna inte tillräckligt motiverat hur de uppfyller sina villkor och BAT-slutsatser, samt att bilagor såsom växtnäringsbalans och gödseljournal inte skickats in med miljörapporten enligt villkor i verksamheternas tillstånd. Dessa verksamheter fick möjlighet att lämna synpunkter inför beslut om åtgärdskrav. Två verksamheter lämnade in godtagbar komplettering under innan vi hann fatta beslut. Den tredje verksamheten förelades att lämna in uppgifter för att miljörapporten ska anses som komplett.

Vår uppföljning efter projektet

I första hand kommer vi att följa upp att de kompletteringar vi begärt kommer in via Svenska miljörapporteringsportalen, SMP, så att vi kan avsluta samtliga ärenden. Uppföljning av miljörapporter genomförs också successivt vid ordinarie tillsyn.

Vad blev nyttan med projektet?

Genom att verksamhetsutövaren fyller i miljörapporten på rätt sätt kan det underlätta tillsynen av verksamheten. Vi får då en bra överblick över vad som hänt under året och hur verksamheten arbetar med sin egenkontroll. Uppgifterna i miljörapporten används även vid internationella rapporteringar och vid uppföljning av de nationella miljö kvalitetsmålen.

Fakta om projektet

Namn:	Lantbruk 2024 Sprint 3 Miljörapporter
Projektet pågick:	4 april till 17 maj 2024
Detta granskade vi:	<ul style="list-style-type: none">• Granskning av grunddel som ska innehålla de uppgifter som beskrivs i Naturvårdsverket föreskrifter• Granskning av textdel som ska innehålla det som beskrivs i Naturvårdsverkets föreskrifter• Granskning av emissionsdeklaration samt uppgifter om producerade och hanterade mängder avfall• BAT-slutsatser
Antal anläggningar:	15
Antal anläggningar utan avvikelser:	12